



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Faventin. Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

CORRADO ET PETRO
quondam filiis Malabranca.

FAVENTIN. EPISCOPO.

Epist. 325.
Puella ante an-
num septimum
sponsalia con-
trahere non po-
test.
Cap. Ad dissol-
vedum. De des-
ponsatione im-
puberum.

AD dissolvendum quod factum fue-
rat inter Iohannem filium nobi-
lis viri Leonis de Monumento & S. fi-
liam quondam Matthæi de Fortebrachio
super matrimonio contrahendo, in no-
stra & fratrum nostrorum præsentia fuit
ex parte vestra propositum, quod cum
dicta puella nondum ad septennium per-
venisset, cum ipsa nec matrimonium
contrahi nec sponsalia potuere. De-
fuit etiam consanguineorum assensus,
qui præcipue sunt in talibus requirendi.
Quod & si ætas sufficiens extitisset, &
consanguineorum intervenisset assen-
sus, personæ tamen non sunt legitimæ ad
matrimonium contrahendum, linea con-
sanguinitatis obstante. Accusatione ve-
rò super consanguinitate proposita, &
tam ex parte juvenis quàm ex parte puel-
læ consanguinitatis gradibus computa-
tis, cum eam velletis idoneis testibus
comprobare, præfatus Leo multas excep-
tiones proposuit, per quas nitebatur
vos ab accusatione multipliciter remo-
vere. Cumque super exceptionibus ip-
sis fuisset utrinque diutius disceptatum,
auditis & intellectis quæcunque fuerunt
hinc inde proposita, de consilio fratrum
nostrorum interloquendo pronuntiavi-
mus inter dictos juvenem & puellam nec
matrimonium nec sponsalia fuisse con-
tracta, cum constet puellam nondum
ad septennium pervenisse. Quocirca nec
accusatio locum habebat, cum non esset
quod posset legitime accusari, denun-
tari tamen poterat consanguinitas, ut
interdiceretur matrimonium contrahē-
dum. Ad denuntiationem ergo legitime
comprobandam festum omnium sancto-
rum proximò venturum pro termino af-
signamus; salvis exceptionibus non so-
lum propositis, sed etiam proponendis.
Ne verò quicquam interim in puellam
* carnaliter attentetur, auctoritate apo-
stol. firmiter interdiximus ut in ipso ne-
gotio de novo non procedatur ulterius,
donec vel à denuntiatione cessetur, vel
denuntiatione probata, ordine judicia-
rio procedatur. Quòd si contra interdi-
ctum nostrum in præjudicium ipsius
quicquam fuerit attentatum, illud irri-
tum esse decernimus, & viribus omnino
carere.

SAcra docente scriptura didicimus,
ut quod Deus conjunxit, homo
non separet. Duplex est autem conjun-
ctio conjugalis, una secundum carnem,
quæ carnalis dicitur, altera secundum
spiritum, quæ spiritualis non incongruè
appellatur. Vtramque designat Aposto-
lus: qui verbum illud exponens, *Propter
hoc relinquet homo patrem & matrem, &
adheret uxori suæ, & erunt duo in carne
una*, consequenter adjunxit, *Hoc autem
dico magnum sacramentum in Christo & in
Ecclesia*. Nam carnalis conjunctio, quæ
est inter virum & legitimam feminam,
sacramentum est spiritualis conjunctio-
nis quæ consistit inter Christum & san-
ctam Ecclesiam. Conjunctio carnalis hoc
efficit ut sint duo in una carne, secun-
dum illud quod Veritas ait: *Itaque jam
non sunt duo, sed una caro*. Conjunctio ve-
rò spiritualis id efficit ut sint duo in uno
spiritu, secundum illud quod dicit Apo-
stolus: *Qui adheret Deo, unus spiritus est
cum eo*. Vtrique autem, carnali scilicet
& spirituali conjunctio, competit quod
superius est præmissum: *Quod Deus con-
junct, homo non separet*: ut nec liceat
homini carnali matrimonio legitime co-
pulos dividere, nec spirituali conjugio
canonicè vinctos, ut Episcopum & suam
Ecclesiam, separare. Licet autem videri
posset ex his quòd Summus Pontifex
spirituale matrimonium, Episcopi scili-
cet & Ecclesia, separare non possit, cum
tamen ex consuetudine, quæ est optima
legum interpres, & sacris canonibus ha-
beat quòd per cessionem, depositionem,
& translationem, quæ soli sunt se-
di apost. reservata, super hoc plenam ha-
beat potestatem, sanè intelligentibus
id, nullum dubitationis scrupulum gene-
rabit; cum non humana sed divina fiat
auctoritate quod in hac parte per Sum-
mum Pontificem adimpletur, qui nō ho-
minis puri, sed veri Dei verè Vicarius ap-
pellatur. Nam quamvis simus Apostolo-
rum principis successores, non tamen
ejus aut alicujus Apostoli vel hominis sed
ipsius sumus Vicarij Iesu Christi. Vnde
quos Deus spirituali conjunctioe liga-
vit, non homo, quia non Vicarius homi-
nis, sed Deus, quia Dei Vicarius, sepa-
rat, cum Episcopos à suis sedibus per eo-
rum cessionem, depositionem, & trans-
lationem aliquando removemus. Quæ

Epist. 326.
Licentiam in-
dulget trāscun-
di ad Ecclesiam
Papiensem.

* Hac vox deest
in Tertio Colle-
gione, recit.

tria ex hac quam ostendimus ratione merito sunt Romano tantum Pontifici reservata: qui licet alios Episcopos vocaverit in partem sollicitudinis, sibi tamen retinuit plenitudinem potestatis. Siquidem ex literis venerabilium fratrum nostrorum Mediolanen. & Ravennat. Archiepiscoporum, & Vercellen. Terdonen. Placentin. Parmen. Lauden. & Mutinen. Episcoporum, & dilectorum filiorum Capituli, Præpositorum, & universi Cleri, Consulium, & populi Papien. accepimus, quod bonæ memoriæ L. Papiensi Episcopo viam universæ carnis ingresso, ipsi Capitulum & Clerus Papien. in te unanimiter convenerunt, te sibi petentes in Episcopum ab apostolica sede concedi, licet, quod negligentia ipsorum ascribimus, ipsi te elegisse scriperint, quem eis eligere non licuit, sed tantummodo postulare: quia cum esses spiritaliter alligatus uxori, nisi facta prius solutione in te non poterat legitime consentiri. Quia verò in talibus evidens utilitas, & urgens necessitas, secundum instituta canonica, solent & debent attendi, utrum hæc postulationem ipsorum favorabilem redderent, & assensu sedis apostolicæ non indignam, cum fratribus tractavimus diligenter. Visum est nobis & fratribus nostris non modicum utile, ut de minori civitate ad majorem, de minus populosa diocesi ad populosiorem, de minus nobili ad nobiliorem Ecclesiam transire debeas: ubi concessum tibi scientiæ & eloquentiæ donum ad profectum plurimorum valeas exercere, & creditum tibi talentum sub usuris fertilibus valeas erogare. Necessarium etiam subtiliter intuentibus videbatur, cum si à sede apostolica nuncij, quos dicti Capitulum & Clerus Papien. ad nos destinarunt, vacui redivissent, præter personarum laborem & magnitudinem expensarum, quas frustra fecisse dolerent, dissensionis inconveniens Ecclesiæ Papiensi forsitan proveniret. quod nobis & Ecclesiæ Romanæ posset ab aliquibus imputari. De tua igitur idoneitate securi, utpote cuius scientiam, & eloquentiam, ac morum honestatem, nos & fratres nostri plenè cognovimus, dum apud sedem esse apostolicam constitutus, & familiaria exempla sequentes, ut vetera relinquamus, cum temporibus nostris, de Episcopo in Episcopum, ut Venefranus in Averfanum, de Episcopo in Archiepisco-

pum, ut Gratianopolitanus in Viennen. de Episcopo in Archiepiscopum, ut Tarsen. in Nazaren. de Archiepiscopo in Patriarcham, ut Cæsarien. in Hierosolymitan. & quod plus est, de Archiepiscopo in Summum Pontificem, sicut bonæ memoriæ Urbanus Papa prædecessor noster, qui de Mediolanen. Ecclesia fuit in Pontificem Romanum assumptus, translationes fuerint sæpius celebratæ, supradictorum Capituli & Cleri petitioni clementer annuimus, & ut à Faventin. transeas ad Ecclesiam Papien. de benignitate sedis apostolicæ facultatem tibi liberam auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. Datum Reat. VI. Id. Augusti.

ALFONSO EPISCOPO
& Capitulo Aurien.

Postulatum fuit à nobis ex parte vestra quod deliberatione provida unanimiter statuistis ad conservandam indemnitate Ecclesiæ, & repellendam quorundam potentum improbitatem, qui Ecclesiam vestram sæpius prægravabant, ne plures triginta sex Canonicis liceret in vestra Ecclesia ordinari, auctoritas sedis apostolicæ confirmaret. Nos ergo vestris iustis postulationibus annuentes, præmissum Canonico- rum numerum, sicut à vobis providè noscitur institutus, ratum habentes, salva in omnibus apostolicæ sedis auctoritate, præsentis pagina confirmamus; nisi fortè in tantum excreverint Ecclesiæ facultates, quòd ex eis commodè valeat pluribus Canonicis provideri. Nulli ergo &c. Datum Romæ &c.

R. SANCTORUM MARCELLINI
& Petri Presbytero Card. Abbati &
Conventui Cassinen.

Apud religiosos extrinseca & aliena commedatione non indiget quem propria & innata intus religio & scientiæ prærogativa commendant. Et non minus his duobus juvat causa, quam gerit. Virtus enim sese diligit, aspèrnatque contraria, & similia in similibus delectantur. Quanta enim religione polleat venerabilis frater noster Episcopus sancti Georgij, & locus indicat in quo laudabiliter olim Abbatis implevit officium, utpote in quo vigent regularia instituta, & canonica disciplina servatur, & dignitas ad quam est vocatus, eviden-

Epist. 327.
Confirmatio
illorum statuti
de numero Ca-
nonicorum.

Epist. 328.
Ipsius commo-
dat Episcopum
s. Georgij, in
eum liberaliter,
donec con-
valeat, alijq.